



# คำเลียนเสียงในภาษา:

อตุพร ลุ่มนันทน์\*

\*อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม ส.ส.ท.

# ขี้บ่น

**มนุษย์**ได้พัฒนาภาษา หรือคำพูดขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสารระหว่างกัน โดยส่วนใหญ่วิธีการในการสร้างคำนั้นจะใช้วิธีนำคำที่มีอยู่แล้วมาประกอบ หรือตัดแปลงเพื่อให้เกิดคำใหม่ ด้วยวิธีการนี้ทำให้คำในแต่ละภาษาจึงสามารถสร้างสรรค์ขึ้นมาอย่างไม่จำกัดและเป็นเรื่องเหลือวิสัยที่จะจดจำคำศัพท์ในภาษานั้นๆ ได้ทั้งหมด แม้แต่เจ้าของภาษาเอง แต่ในคำที่มีจำนวนมากมายมหาศาลนั้นมีคำอยู่ประเภทที่มีลักษณะที่แตกต่างจากคำทั่วไปนั่นก็คือ คำเลียนเสียง

**คำเลียนเสียง** เป็นคำที่มนุษย์สร้างคำขึ้นมาโดยมีลักษณะของเสียงใกล้เคียงกับเสียงของธรรมชาติ อย่างเช่น เสียงร้องของสัตว์ แต่ด้วยลักษณะเฉพาะของการออกเสียงในแต่ละภาษาทำให้คำเลียนเสียงในแต่ละภาษาจึงมีความแตกต่างกัน ทั้งๆ ที่หมายถึงสิ่งๆ เดียวกัน ตัวอย่างเช่น เสียงร้องของสุนัข สามารถกลายเป็นคำต่างๆ ได้มากมาย ดังนี้ (อ้างอิงจาก wikipedia)





ด้วยเหตุนี้ในการเรียนภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องศึกษาความหมายของคำเลียนเสียงของภาษาที่เรียนเพื่อสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้อย่างถูกต้อง คำเลียนเสียงนั้นโดยทั่วไปจะมีจำนวนที่ไม่มากและไม่ถูกสร้างใหม่เหมือนคำทั่วไป มองในมุมนี้จึงไม่ใช่ภาระของผู้เรียนที่จะจดจำคำเหล่านี้ แต่คำเลียนเสียงเหล่านี้มักจะไม่ถูกนำมาสอนอยู่ในตำราเรียนหรือแม้แต่พจนานุกรมทั่วไปก็มักจะละเลยคำเหล่านี้ไปเสีย ยกเว้นหนังสือ หรือเว็บไซต์ที่ทำขึ้นมาเพื่อเรียบเรียงคำเหล่านี้โดยเฉพาะ

ชนชาติญี่ปุ่นมีลักษณะที่ช่างสังเกตรายละเอียดของธรรมชาติ ลักษณะเช่นนี้ก็ถูกถ่ายทอดมาในภาษารวมถึงคำเลียนเสียงเช่นกัน คำเลียนเสียงนั้นในการสนทนาปกติทั่วไปก็มักจะถูกใช้กันอยู่บ่อยๆ แต่ก็มี การนำคำเลียนเสียงมาใช้เพื่อต้องการให้ผู้ฟังได้เห็นภาพ หรือเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ลึกซึ้ง เช่น กลอน เพลง หรือแม้แต่ศิลปะการแสดง (เล่าเรื่องสนุก) แบบญี่ปุ่นที่เรียกว่า “วาคุโงะ” ที่มีผู้แสดงเพียงคนเดียวกับพัด (บางครั้งก็ใช้ผ้าเช็ดหน้าประกอบการแสดง) ก็สามารถถ่ายทอดเรื่องราวออกมาด้วยท่าทางต่างๆ ได้อย่างสนุกสนาน แต่สิ่งที่ขาดไม่ได้ก็คือ การใช้คำเลียนเสียงต่างๆ นั่นเอง

อีกตัวอย่างหนึ่งที่แสดงถึงความหลากหลายของคำเลียนเสียงในภาษาญี่ปุ่นก็คือ การตุ๋นญี่ปุ่น คำเลียนเสียงถูกนำมาใช้ในการ์ตูนอย่างโดดเด่นเพื่อสร้างความสมบูรณ์ให้กับการ์ตูนที่มีแต่ภาพเท่านั้น แต่เนื่องจากในภาษาญี่ปุ่นมีคำเลียนเสียงค่อนข้างมาก จึงมักจะสร้างปัญหาให้กับผู้แปลในการที่จะหาคำแปลที่ใกล้เคียงกับต้นฉบับ

**ตัวอย่างคำเลียนเสียงในภาษาญี่ปุ่น**

バン (อ่านว่า บัง)	เสียงปิดประตูหรือหน้าต่าง (เทียบได้กับ “ปัง” ในภาษาไทย)
ぐるぐる (อ่านว่า กูรู กูรู)	เสียงของวัตถุที่กลิ้งๆ (เทียบได้กับ “คลุกๆ” ในภาษาไทย)
ゴロゴロ (อ่านว่า โกะโระ โกะโระ)	เสียงฟ้าร้อง(เทียบได้กับ “ครืนๆ” ในภาษาไทย)
パチパチ (อ่านว่า ปาจิ ปาจิ)	เสียงปรบมือ(เทียบได้กับ “แปะๆ” ในภาษาไทย)

จากตัวอย่างข้างบน คำว่า バン (บัง) คำที่ใกล้เคียงกับคำว่า “ปัง” ในภาษาไทยและ “bang” ในภาษาอังกฤษ จึงไม่ใช่เรื่องยากในการทำความเข้าใจและนำไปใช้ แต่คำตัวอย่างตัวอื่นๆ นั้นคงเป็นเรื่องยากที่จะเข้าใจได้ทันทีที่ฟังว่าหมายถึงอะไร

นอกจากคำเลียนเสียงตามที่เขียนมานี้ ยังมีคำอีกประเภทหนึ่งที่เราเรียกว่า **คำแสดงท่าทาง** ในภาษาญี่ปุ่นก็มีคำแสดงท่าทางอยู่มากและก็เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจและฝึกที่จะนำมาใช้ แต่เมื่อผู้เรียนสามารถใช้ทั้งคำเลียนเสียงและคำแสดงท่าทางได้อย่างคล่องแคล่วแล้ว ก็จะได้พบความสนุกในการใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างที่ไม่ได้ในภาษาอื่น

- ภาษาญี่ปุ่น...wan-wan
- ภาษาอังกฤษ...bow-wow, bark-bark, woof-woof, arf-arf, ruff-ruff
- ภาษาเยอรมัน... wau-wau
- ภาษาฝรั่งเศส... ouaf
- ภาษาสเปน... guau-guau
- ภาษาอิตาลี... bau-bau
- ภาษานอร์เวย์... voff-voff
- ภาษาสวีเดน... voff
- ภาษาฟินแลนด์... hau-hau
- ภาษาอังกฤษ... vau-vau
- ภาษารัสเซีย... gaf-gaf
- ภาษาจีน... wang-wang
- ภาษาเกาหลี... mon-mon
- ภาษาฮินดู... bhu-bhu
- ภาษาไทย... ฮังๆ

สำหรับผู้ที่เป็นเจ้าของภาษาอาจจะเข้าใจว่าคำเลียนเสียงเหล่านี้ไม่น่าจะยากสำหรับชาวต่างชาติที่มาเรียนภาษาของตน ด้วยเหตุผลที่ว่าเสียงดังกล่าวนี้ มีลักษณะคล้ายกับเสียงตามธรรมชาติน่าจะเข้าใจได้ไม่ยาก แต่ความคิดดังกล่าวเป็นมุมมองจากกรอบของภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั้นๆ เท่านั้น ซึ่งอาจจะแตกต่างจากคนที่มาจากภาษาและวัฒนธรรมอื่นและทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสารกันได้

